

ՆՇԻԱՐՔ ՆԱԽՆԵԱՅ ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Ս. ԱՄԻՆՆԵՐԻՆԻ Ա. ԱՌՈՒՆԻՆԻ

ՎԵՇՏԱՍԱՆ ԱՍՏՅՈՒԱԾՔ ՎԱՍՆ ՆԻԿՈՍԻԴԵԱՅ ՔԱՂԱՔԻՆ

(Շարունակութիւն)

ԵՐԵՔՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ. ՎԱՍՆ ՆԻԿՈՍԻԴԵԱՅ

Զարթեալ գատաւորն երկնի, և գործեաց ի նմա մեծ արհաւիրս: Ուղղեցաւ ի քաղաքն պսակեալ, և հար զնա և եղծաւն գարդք իւր: Ահա բարկութիւն իբրև ըզքարոզ միջնորդեցաւ: Եկաց յարարածս, զայս քարոզէ մեզ լուսեակն: Եկա՛ք լուսեացո՛ք զինչ ասէ: Անարգեցէք ասէ զշինուածս ձեր, շինեցէ՛ք զարև մտաց ձերոց: Քակիչն շինուածոց ևհաս, և ամենայն ոք շինէ՛ ձեպի: Ահա ընդոտոց զարլս վերջին, զի զաղարեցուցէ ի շինուածոց: Քակիչն շինուածոց ևհաս: Պահանջիչն մտաց մատեալ է: Զշինուածս շինեալս կործանէ: Զմիտս քակեալս գատի: Երկուածոց իբրևանց: Զարթեալ քակեաց զշինուածս, քանդեաց զքաղաքն թագաւորութեանն: Ետ աստուատչեան կործանմամբն նորա, թէ հասեալ է ի կործանել զերկիր: Ոչ ելոյձ գրեալ արարածս, զի մի՛ կպերեսցեն բնակիչք նորա: Ընդոտոց զնոսա յանկարծ, զի ելցին ընդ նոսա պարտիք իբրևանց: Վերացոյց զանձն իւր ի բամբասանոց, զի ետ մեզ նշան գալստեան իւրոյ: Զի աշխատեալք նախ քան զբարկութիւնն, մի՛ աշխատեցուք յետ բարկութեանն: Նախ քան զբարկութիւնն խորհեալք, թէ կոցցէ եւս տակաւին շինութիւն, զի մի՛ խարեցուք: Առաքեաց զբարկութիւն քարոզիչ առաջի: Քանդեաց զքաղաքս զի մեք լուսեցուք, և անա անկեալ եմք յաշխատութիւն չարեաց: Կործանեաց զշինուածս, զի ետես եթէ ի վատտակս քարանց անկեալ եմք: Ահա հոգիք խանդարեալ են, և աղիւսք քարանց զբաւշին: Ահա նկարք ի վերայ քարանց, և յոգիս աղակցութիւնք: Ան-

պատուէրք⁽¹⁾ անա գործին, և պատուիրեալք խախտեալ են: Կին մեզք զարարածս, և ինքն ի խաղ զբաւսեալ է: Ահա զբաւշուած և նկարք հանդերձ պարտեալք և վիրաւք: Սիրեցաք եղբարք զամենայն ինչ, և զանձինս և եթ ասեցաք: Յաճուցէք զյանդեցութիւն մեզաց որ անա արտի ի ամբոխէ: Յաճախէ զբարտիս, զի վիտէ թէ մերձ է պահանջոյն: Ամբոխէ ի ձեռն շինուածոց, և մարտեցուցանէ ի ձեռն անկոց: Ելից զմեզ սիրովք ընչից, և խնամովք ամենայն ստացուածոց: Եթէ զամենայն թողու բարեբարն, թերևս զայս ոչ թողու: Խլեաց զքաղաքս, զի երկիրցուք մեք: Եւ մեր ոչ չարմեցաւ մեզ մի ի գլուխ: Զցատումն այնր ևհար զնոսա, զարթուցանեալք ի չերկնչեցն: Եթէ ևհար զի երկեցուցէ, և յանդեցուցաւ տեսողն և ոչ երկեաւ: Բորբոքի խրատիչ այն, զի ընդ միոյ երկուս հարցէ զտեսողսն: Նոքա այսպէս ոչ հեռեցան, զի ոչ տեսին այսպէս յայնս: Արդ եթէ ևհար ի կորուստ զորս ոչ հեռեցանն իբրև զմեզ, երկիրցուք, զի զուցէ՛ հարցէ զմեզ և ոչ խառնեցէ զուրթ ի ցատումն: Եհար բարձրեալն զսակաւս, զի կեցուցէ՛ նոքաք զամենայն աշխարհս: Եթէ զամենայն արարածս հարեալ էր, ի կորուստ հասեալ լինէր: Եւ եթէ անփոյթ արարեալ էր յամենայնէ, յանտեսութիւն մերձեալ լինէր: Ոչ յաճախեաց ևհար, զի երկեցուցէ: Եւ ոչ անփոյթ արար, զի փաստեցէ: Եհար զսակաւս, զի նոքաք շահեցէ՛ զարարածս: Եւ զնոսա զորս ևհարն, առաւել քան ըզմեզ շահեցաւ: Մեզ կամք մեր ասնեն աւուրտ, նոցա բնութիւնն արար շահ: Հաճոյք նոցա առաւելան, առաքինեցան զի ի գործս հարան: Թողիւք նոցա աւագեցան, զի եղև նոցա մահ սահման: Որք հարանն քան զմեզ, եղև նոցա թողութիւն կարեան: Ոչ մեզանչեն, զի լուցին: Ե-

(1) Զիր ի բառգիրս:

ՉՈՐԵՔՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ ՎԱՍՆ ՆԻԿՈՍԻԴԵԱՅ

Ո՞ր կիթեացէ յայտպիսի սղի: Ո՞ր հարցէ հնձան յայտպիսի վշտի: Ո՞ր քահկեցէ յայտպիսի⁽¹⁾ համբաւի: Ո՞ր շինեացէ յայտպիսի գուժի: Սրգարեւ քարեղէն է ճշմարտիւ: Որ ընդ այս բեկումն ոչ զգացաւ, երկիցէ զի գուցէ սգասցի ի բարեկամս եւ ի սիրելիս իւր: Որ ոչ ուսանի սուգ աւտարաւք, ընտանեաւք կարէ ուսանել: Վշտացուցանէ զնա իւրով ընչիք ստուգն, զի եղիցի վըշտանա՛ւ ընդ վշտացելոյն: Քաղցեցուցանէ⁽²⁾ եւ զյապ աշն, զի ծանկեց՛ զկարիս քաղցելոյն: Փոքր կացուցանէ եւ զմեծացեալն, զի խոնարհեցի՛ր առ խոնարհս: Զիջուցանէ զբարձրացեալն, զի զիտացեց՛ զբխոնարհումն ընկերին: Վշտացուցանէ եւ զասողջն, զի ծանկեցէ զցաւս ընկերին իւրոյ: Անդոսնէ զհպարտացեալն, զի եղիցի հոգա՛ւ զնեղելոյն: Ընդոստուցանէ զհանդարտեալն՝ զի մի լիցի հեղզ առ չքաւորն: Նեղէ ստոյգն զչարահաւանս զի բարեքացուցէ⁽³⁾ զնոսա բռնի: Սիրէ՛ր զայն որ բարեքանայ⁽⁴⁾ կամաւ առանց բռնութեան: Արասցուք զնոսա կամաւք, զիտացուք փոխ հատուցչին: Մի եկեացէ բռնութիւն կեղեցեցէ զկամս⁽⁵⁾ քո իբրեւ գանձութիւն: Եկայք արտմտացուք վասն ընկերաց, զի մի՛ լացցուք զսիրելիս մեր: Եկայք խափանեցուք վասն աւտարաց, զի մի՛ խափանեցուք վասն ընտանեաց: Ինկեցուք վասն կորուսելոցն, զի մի՛ բեկցուք վասն մերոց: Հասուցեցուք վասն հեռաւորաց, զի մի՛ ճըջեցուք վասն մերձաւորոց: Նիտա լաց ըզգաւանս կորուսեալ, զի մի՛ լացցես զտուն քո կորուսեալ: Լուար զտղայոց իթէ կորեան, խափանեա տղաչեա վասն ժառանգաց քոց: Լուար զձերոց իթէ հեղձան, կայ յաղաւթս, զի մեռցի՛ս պատուով: Լուար զարարոց իթէ կորեան, պահեա զի աւրհնեացի՛ն արմտիք քո: Լուար զչարժմանէ շինուածոց, հաշտեց՛ զչարժիչն շինուածոց:

Լուար զբարեկութենէ իթէ զեղաւ, հաշտեց՛ զբարձրեալն ստուգութեամբ⁽¹⁾: Լուար իթէ տապալեցան շինուածք, հասո՛ր զվարձ շինուողաց: Լուար իթէ խրեցան գործուածք, մի՛ր ազցի առ ձեզ վարձ վարձկանի: Լուար զանաւրինաց իթէ կորեան, տարածեա քեզ խո՛րզ յապաշխարութիւն: Լուար զարդարո՛ց իթէ կորեան, զիտա զի պահա՛ւ են առ Աստուած: Լուար զուրացողաց իթէ կորեան, յաճախեցե՛ր քեզ հաւաս: Լուար զի չոգան բարիք եւ չարիք, ծանիր զի ի վախճանի որոշին: Լուար զի եղեւ շփոթումն, ծանիր զի ի վախճանի լինի ընտրողումն⁽²⁾: Լուար իթէ չոգան պիղծ եւ սուրբ, զիտա զի յայտի՛ են ամենագիտին: Լուար զսգահաց իթէ կորեան, զրեա եւ արձակեա՛ր զագահութիւն: Լուար զգանձուց իթէ կորեան, իժո՛ք ընդ երեսս մամսիկայի: Լուար զլացողաց իթէ կորեան, լեր զլացեալ եւ մի զլացող: Լուար զվատաց իթէ մեռան յանկարձ, ժրացի՛ր յաճախել զպաշարս: Լուար զվաճառականաց իթէ կորեան, սիրեա զհա՛շ⁽³⁾ ճշմարտութեան: Լուար զչարկաց իթէ կորձանեցան, արի կայ յաղա՛թս ընդ յարկովք քով: Լուար եթէ կորեան ննջեցեալք յանկարձ, կնքեա զանձն քո յանկողնի⁽⁴⁾ քում: Լուար զարհաւրաց, տունջեանց⁽⁵⁾, արի կա՛ց յաղաւթս ի զիշերի: Լուար իթէ զոյ հրեշտակ բարկութեան, զբոջմեա՛ր զանձն քո լուսաւոր խաչին: Լուար իթէ աշրեցին փայլատակունք զմարգրիկ, մի՛ վասեր հուր յլլինկեր քո: Լուար իթէ զայ արհաս յանկարձ, մի՛ լինիք կախեալ զյուսոյ: Լուար իթէ զայ մահ յապուրակի, եղիցին ընդ անձի՛ն քում պաշարք քո: Լուար եթէ կարճեցան աւուրք, մի՛ երկայններ զպարտիս քո: Լուար իթէ կարճեցան ամք, տարածեա զսուրս եւ զաղաւթս: Լուար իթէ առաքատս պատրաստեալ է, պատրաստեա՛ հանդերձ հարսանեաց: Լուար զսուրբ փեսայէն, քարոզեա՛ր զչարտթ սրբութեամբ: Լուար զզուարթնոց իթէ սուրբ են, լե՛ր նոցա ընկեր սրբութեամբ քով:

(1) Օր. սենէր յայտպիս, յոր ուղղիչն յաւելու՛ ի:
 (2) Օր. սենէր Բաղկուցանէ, յորոյ վերայ գնէ սուղղիչն՝ ց:
 (3) Պակասէ ի բառագիրս:
 (4) Այս բառ եւս պակասէ ի բառագիրս:
 (5) Օր. գրեալ սենէր զիսմ, յոր յաւելու սուղղիչն ս:

(1) Օր. գրէ՛ usm բեամբ, զոր սրբազրիչն ուղղէ յաւելով ի լուսանցս՝ ուղ:
 (2) Նոր բառ, յայտ է իթէ իբրեւ plisraղութիւն:
 (3) Այն յայտնի վրիպակ գրչի. Սաւապանեանց գնէ ի յաւանցս՝ զսմ:
 (4) Օր. վրիպակաւ գրէ՛ յսմիկոյի:
 (5) Այսպէս յօրինակին:

Չար եւ ստեղծ է պոստիւթիւն, բուռ-
կան լիցի քեզ ամուսնութիւն: Յոյժ մեծ
է կռուութիւն, փորձեա՛լ զոյժ քո թէ հաս-
գարտէ նմա: Ահադին համբաւաւ ստու-
գութեանն, մի՛ հատաներ զչոյս քո թէ մե-
զար: Կտիւղ համբաւաւ ողորմութեանն⁽¹⁾,
մի՛ մխիթարելի⁽²⁾ զանձն քո թէ մեղար: Եր-
կնչիս զու ի զեհնէն, մի՛ լինիր նմա լուց-
կի: Յանգալի է քեզ արքայոյ թիւնն, պըն-
զեա՛ զի եղիցիս նմա ժառանգ: Մի՛ զե-
րկեցէ՛ զքեզ լայն ճանապարհն: Բանադա-
տեա զանձն քո եւ զարձի՛ր ի նմանէ:
Լուար թէ նուրբ է ճանապարհն, մի՛ փափ-
կանար եւ զնար ընդ նա: Լուար զգրա-
նէն թէ նեղ է, մի՛ ստուարանար եւ մը-
տաններ ընդ նա: Սուրն որ անդ կոտորեաց,
զի՞տա զի մա՛ւա է ամենայն ուրեք: Լուար
զժողովրդեանն⁽³⁾ Ասաուձոյ, լա՛ց զժո-
ղովորդն Ասաուձոյ քո: Մի լար յուսա-
հատութեամբ, իրբեւ այն թէ կորեա յա-
ւիտենից: Ընարեա քեզ լալուսն որոշման,
զի լացեա՛ վասն ժամանակեան մեկնելո-
ցն: Մինչ լի են աչք քո արատուաւք,
լից զսիրտ քո մխիթարութեամբ: Զի ե-
ղիցի լալ քո վասն վշտացելոյն, եւ մխի-
թարութիւն քո վասն յարութեանն: Սուգ
ա՛ւա վասն եկեղեցոյ Քրիստոսի, իրբեւ ե-
կեղեցի ոչ սգոյ ինչ է: Ահա եւ Տէրն իւր
իրբեւ մեռաւ, մա՛ նորա կեանք եղեն ի
զժոխս, բայց լացին աշակերտքն լալուն որ
նոցա ազգուա էր: Եկեղեցի Քրիստոսի
բուսն է, եւ քան զմահ ամենեւին յաղ-
թող: Զի ոչ յաղթեն նիզք զժոխոց եկե-
ղեցոյ նորա որպէս ասաց: Ոչ յաղթելով
յաղթէ ի զժոխս կենդանի է անդ իրբեւ
զՏէրն իւր:

Հապարակեաց (Շար.) Յ. Յ. Մ.

ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ ԴԷՊԲԵՐԸ

Պագեստինի մէջ անդորրութիւնը, որ խան-
դարուած էր Յգոս. 23, Ո. ք. օր, վերահաստատ-
ուած է շնորհիւ Կառավարութեան կողմէ ձեռք
ստեղծած միջոցներուն: Զինուորական վարչու-
թիւն կը տիրէ ամէն կողմ:

Կառավարութիւնը իր պաշտօնական տեղե-
կացիրներով (Official Bulletin) կացութիւնը օր
օրին ծանօթացուց հանրութեան:

Խափութիւնները զսոյելու համար թէ՛ ցա-
մաքէն եւ թէ՛ ձողէն զինուորական ոյժեր հա-
սան Պագեստին Յգոս. 26, 1876, օր:

Հարաւային Կալլէտի սահմանապահ զօրքե-
րէն խուճը մը եղիցատուէն հասաւ երկաթու-
ղիով, իսկ Sussex դրահաւորն Եւաֆայէն եւ Bar-
ham դրահաւորը Հայֆայէն զինուորներ հանեցին
ցամաք:

Հեռեկայ թիւերը ցոյց կուտան թէ խափու-
թիւններ մինչև ո՛ւր տարածուած են եւ ո՛րչափ
մեծոյններ կամ վրաւարուողներ են կազմ:

Յգոս. 26, ԲՇ. ի տեղեկագրէն

	Մեռեալներ	
	Հրեայ	Աւսր
Երուսաղէմ եւ Քերբան	78	26
Եաֆա	4	10
Հայֆա	1	—
	83	+ 36=119
	Ծանցալէ վիրաւորած	
Երուսաղէմ եւ Քերբան	102	25
Եաֆա	15	18
Հայֆա	50	—
Նապլուս	—	2
Պէյսան	1	—
	168	+ 45=213
	Թէրեւ վիրաւորած	
Երուսաղէմ եւ Քերբան	66	52
Նապլուս	—	8
Պէյսան	20	—
	86	+ 60=146
Համագումար	337	+ 141=478

Յգոս. 27, ԳՇ. ի տեղեկագրէն.

	Խալամ	Գրիսոմեայ	Հրեայ	Գումաւ
Սպաննուած	46	4	93	143
Վիրաւորներ (հանդնց. ի մէջ)	73	12	153	238
Վիրաւորներ (հանդնց. էն դրս.)	45	27	116	188

164 + 43 + 362 = 569

Ասոնք Երուսաղէմի, Եաֆա-Թէլ Ավիվ եւ
Հայֆայի շրջանակին մէջ:

(1) Օր. գրէ վրեպանօք՝ սոլորմարեանն:
(2) Կարճեմ թէ ընթեանդի՛ մխիթարէ:
(3) Օր. վրեպակաւ գրէ՝ զժողովրդեանն: